

2016/84

ONTVANGEN 10 MAART 2017

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Rijksuniversiteit Groningen
College van bestuur
t.a.v. de heer S. Poppema
Postbus 72
9700 AB GRONINGEN

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
IPC 5650

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Datum 09 MAART 2017
Betreft Besluit doelmatigheid inzake nevenvestiging afstudeerrichting
Governance & Law in Digital Society van wo masteropleiding Recht en
Bestuur

Onze referentie
1159224

Uw brief van
21 december 2016

Bijlagen
1. Advies CDHO

Geachte heer Poppema,

Met uw brief van 21 december 2016, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 22 december 2016, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de afstudeerrichting Governance & Law in Digital Society van de wo masteropleiding Recht en Bestuur, tevens als bekostigde opleiding te verzorgen in Leeuwarden.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 16 februari 2017, kenmerk 2016/84, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs, heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de afstudeerrichting Governance & Law in Digital Society van de wo masteropleiding Recht en Bestuur, tevens als bekostigde opleiding te verzorgen in Leeuwarden.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 7.17 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de vereisten van artikel 15, eerste lid van de Beleidsregel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Croho-procedure

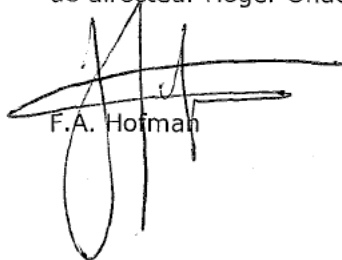
Ingevolge artikel 7.17, vierde lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen zes maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl.

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen,
de Inspectie van het Onderwijs en de VSNU.

Onze referentie
1159224

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
dr. Jet Bussemaker
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Bussemaker,

Op 22 december 2016 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) het voornemen ontvangen van de Rijksuniversiteit Groningen om de nieuwe track Governance & Law in Digital Society binnen de wo master Recht en Bestuur tevens als bekostigde opleiding te verzorgen in de nevenvestiging Leeuwarden. De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

datum
16 februari 2017

onderwerp

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Nevenvestiging
wo master

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van de Rijksuniversiteit Groningen om de wo master Recht en Bestuur tevens als bekostigde opleiding in de nevenvestiging Leeuwarden te verzorgen.

voltijd, deeltijd en duaal
Recht en Bestuur

Rijksuniversiteit Groningen
Leeuwarden

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 7.17 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

ons kenmerk
2016/84

bijlage
beoordelingskader

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil een nieuwe track Governance & Law in Digital Society binnen de wo master Recht en Bestuur in de nevenvestiging Leeuwarden aan te bieden. Het gaat om een Engelstalige wo master in het Croho onderdeel Recht. De opleiding omvat 60 EC en wordt in voltijd, deeltijd en duale vorm aangeboden. De opleiding is interdisciplinair van karakter en combineert recht en bestuurskunde met ICT. De opleiding is toegankelijk voor studenten met een wo bachelordiploma Juridische Bestuurskunde van de RUG, voor wo bachelors Bestuurskunde, Recht, Internationale Betrekkingen of Sociologie na een premastertraject, voor hbo bachelors Bestuurskunde, Integrale Veiligheid en HBO Rechten na een premastertraject en voor internationale studenten met een vergelijkbare vooropleiding. Afgestudeerden van de opleiding kunnen als beleidsmedewerker, juridisch adviseur of cybercrimespecialist aan het werk bij overheidsinstanties, onderzoeks- en adviesbureaus en non-gouvernementele organisaties.

Aanvrager doet een beroep op criteria a en b in art. 15 lid 1 van de Beleidsregel.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan criteria a en b in art. 15 lid 1 van de Beleidsregel.

pagina 2 van 7 *Beoordeling criterium art. 15 lid 1 sub a Beleidsregel*

Aanvrager stelt dat de track Governance & Law in Digital Society aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke en een wetenschappelijke behoefte.

Maatschappelijke behoefte

Ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte verwijst aanvrager naar het beleid van het departement van Veiligheid en Justitie omtrent cybersecurity. In april 2016 is het Dutch cybersecurity platform for higher education and research (Dcypher) opgericht. Dit platform agendeert en coördineert onderzoek en onderwijs op het gebied van cybersecurity en wordt mede ondersteund door het departement van Veiligheid en Justitie. Een medewerker van de voorgenomen track Governance & Law in Digital Society is betrokken bij Dcypher. Daarmee is de maatschappelijke behoefte aangetoond.

Wetenschappelijke behoefte

Aanvrager verwijst ter onderbouwing van de wetenschappelijke behoefte naar de VN Sustainable Development Agenda 2030, het EU onderzoeksprogramma Horizon 2020 en de Nationale Wetenschapsagenda.

In de VN Sustainable Development Agenda zijn 17 doelen opgenomen die de opstellers hopen te bereiken. De doelen hebben betrekking op grote algemene thema's zoals het uitbannen van armoede, de zorg voor voldoende en veilig voedsel voor de gehele wereldbevolking, het bevorderen van gelijke rechten en kansen voor alle bevolkingsgroepen en het streven naar een klimaatneutrale wereldwijde energievoorziening. Doelstelling 16 heeft betrekking op 'promotion of peaceful and inclusive societies for sustainable development, the provision of access to justice for all, and building effective, accountable institutions at all levels.' De bestrijding van cybercrime wordt niet als concreet doel gesteld en bovendien gaat het om een beleidsagenda, geen onderzoeksagenda. De commissie honoreert het beroep op deze agenda niet.

In de EU onderzoeksagenda Horizon 2020 is wel expliciet aandacht voor de kansen en bedreigingen die ICT ontwikkelingen met zich meebrengen en de gevolgen daarvan voor overheidsbeleid en rechtssystemen. In het Work Programme 2016-2017 staat een oproep voor méér onderzoek naar cybercriminaliteit: 'The combat against cross-border crime and terrorism is a common European responsibility. The EU needs to crack-down on organised crime, such as human trafficking, smuggling and cybercrime. The Fight against crime and terrorism part of the Security call, will contribute to the policy area, An Area of Justice and Fundamental Rights Based on Mutual Trust, by developing new technologies and innovative capabilities for fighting and preventing crime (including cyber-crime), illegal trafficking, and terrorism (including cyber-terrorism), and for understanding and tackling terrorist ideas and beliefs, while guaranteeing fundamental rights and values, including procedural rights and the protection of personal data.' (p. 13). De voorgenomen track Governance & Law in Digital Society kan hier een bijdrage aan leveren.

Ook in de Nationale Wetenschapsagenda is aandacht voor onderzoek op het snijvlak van ICT, beleid en recht. Onderzoeksvraag 109 luidt: wat zijn de gevolgen van nieuwe technologieën en big data op de effectiviteit van bestuur en rechtsstaat?. De voorgenomen track Governance & Law in Digital Society sluit aan

pagina 3 van 7 op dit onderzoeksthema. De commissie constateert dat de track Governance & Law in Digital Society tegemoet komt aan een wetenschappelijke behoefte.

Arbeidsmarktbehoefte

Aanvrager beargumenteert de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de master Recht en Bestuur met track Governance & Law in Digital aan de hand van SEO 'Studie & Werk' 2016, de UWV arbeidsmarktprognose 2015-2016, ROA's opleidingen- en arbeidsmarktdatabase AIS en een onderzoek naar de arbeidsmarkt voor Cyber Security Professionals, uitgevoerd door PLATO in opdracht van het WODC in 2014. Tenslotte heeft aanvrager BBO/ Tien Organisatieadvies een aantal interviews laten houden met organisaties waarin digitale veiligheid een grote rol speelt, zoals een aantal veiligheidsregio's, de Onderzoeksraad voor Veiligheid en Europol.

SEO geeft in Studie & Werk 2016 aan dat de arbeidsmarktperspectieven voor alle hoger opgeleiden verbeterd zijn ten opzichte van het vorige jaar: afgestudeerden van hbo en wo opleidingen hebben meer kans op een vaste baan, de gemiddelde baanzoekduur is korter geworden en de werkloosheid is lager.

Aanvrager verwijst voorts naar de Arbeidsmarktprognose 2015-2016 van het UWV. De commissie heeft de meer recente Arbeidsmarktprognose 2016-2017 geraadpleegd. In deze prognose signaleert het UWV een positieve tendens: 'de Nederlandse economie groeit gestaag verder, in 2014 was de groei 1% en in 2015 twee keer zo hoog (2%). Het CPB verwacht voor dit jaar een stabiele groei van 1,8% en voor volgend jaar 2% groei. Dit jaar ontstaan er 866 duizend vacatures, 42.000 meer dan in 2015. Volgend jaar ontstaan er 871 duizend vacatures (groei van 5 duizend). Het totaal aantal ontstane vacatures is fors hoger dan tijdens het dieptepunt in 2013 (622 duizend), maar nog wel lager dan de jaren net voor de economische crisis.' (p. 3). Twee relevante sectoren voor afgestudeerden van de master Recht en Bestuur zijn Openbaar bestuur en Specialistische zakelijke dienstverlening. UWV verwacht bij de sector Openbaar bestuur stabiliteit tot lichte krimp en bij de sector Specialistische zakelijke dienstverlening een iets hogere groei dan gemiddeld (p. 17).

Aanvrager heeft ROA's arbeidsmarktinformatiesysteem AIS benaderd vanuit beroepsgroepen. Afgestudeerden van de master Recht en Bestuur passen in de beroepsgroepen overheidsambtenaren en juristen. De arbeidsmarktperspectieven voor deze twee groepen zijn volgens ROA op korte termijn matig tot redelijk en op langere termijn redelijk tot zeer goed.

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Overheidsambtenaren	verwachte uitbreidingsvraag tot 2020		2400	4		0,7 gemiddeld
Overheidsambtenaren	verwachte vervangingsvraag tot 2020		11800	19		3 gemiddeld
Overheidsambtenaren	verwachte baanopeningen tot 2020		14100	23		3,6 gemiddeld
	ITKB toekomstige knelpunten					
Overheidsambtenaren	beroepsgroep in 2020		0,92			vrijwel geen
Overheidsambtenaren	loopbaanperspectief		1,45			redelijk
Juristen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2020		3700	7		1,1 gemiddeld
Juristen	verwachte vervangingsvraag tot 2020		8100	15		2,3 gemiddeld
Juristen	verwachte baanopeningen tot 2020		11800	21		3,3 gemiddeld
	ITKB toekomstige knelpunten					
Juristen	beroepsgroep in 2020		0,89			enige
Juristen	loopbaanperspectief		2,1			zeer goed

Bron: ROA AIS

pagina 4 van 7 De commissie heeft AIS ook bekeken vanuit het perspectief van de opleiding. De arbeidsmarktperspectieven voor wo opgeleiden in de sector recht typeert ROA als 'redelijk'; er is sprake van een gemiddelde uitbreidings- en vervangingsvraag en een gemiddelde instroom van afgestudeerden op de arbeidsmarkt, dit leidt naar verwachting in 2020 tot enige knelpunten in de personeelsvoorziening.

Aanvrager verwijst voorts naar een onderzoek naar de arbeidsmarkt voor Cyber Security Professionals dat PLATO in 2014 heeft uitgevoerd in opdracht van het WODC. De onderzoekers verdelen Cyber Security Professionals in vier categorieën:

- technisch dominante specialistische cybersecurityfuncties;
- niet technisch dominante specialistische cybersecurityfuncties;
- technisch dominante functies waarbij cybersecurity een onderdeel is;
- niet technisch dominante functies waarbij cybersecurity een onderdeel is.

Afgestudeerden van de master Recht en Bestuur met specialisatie Governance & Law in Digital Society zouden in de laatste categorie vallen. PLATO verwacht een stijgende arbeidsmarktvrage naar alle vier de categorieën (p. 10).

Tenslotte heeft aanvrager Tien Organisatieadvies/ BBO een arbeidsmarktonderzoek laten uitvoeren waarbij ook gesprekken zijn gevoerd met een 14 individuele personen en 8 organisaties waarbinnen digitale veiligheid een grote rol speelt. Uit deze interviews komt naar voren dat men de trends die aanvrager signaleert (toenemend belang van big data en digitale beveiligingsvraagstukken) herkent en dat men wil meedenken met de ontwikkeling van een masteropleiding vanuit de RUG (en NHL). Uit deze interviews blijkt geen concrete arbeidsmarktbehoefte.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke, een wetenschappelijke en een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 15 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium art. 15 lid 1 sub b Beleidsregel

De track Governance & Law in Digital Society sluit volgens aanvrager aan op het zwaartepunt Sustainable Society. Binnen dit zwaartepunt wordt o.a. onderzocht in hoeverre in een digitale samenleving rechtsbeginselen uit de offline wereld van toepassing zijn en hoe kan worden omgegaan met veiligheidsvragen die in de fysieke en digitale wereld spelen. Aangezien de opleiding aansluit op de prestatieafspraken wordt aangenomen dat de aanvraag voldoet aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de vraag kunnen voorzien.

Vanaf 22 december 2016 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de RUG om de track Governance & Law in Digital Society binnen de master Recht en Bestuur in de nevenvestiging Leeuwarden aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van verwante bekostigde en onbekostigde wo masteropleidingen en van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. De instroom in verwante onbekostigde opleidingen is niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de

pagina 5 van 7 belangen van deze opleidingen. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod groeide de afgelopen jaren fors.

		2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
Crisis and Security Management	Universiteit Leiden	0	0	0	47	84	158
Criminaliteit en Rechtshandhaving	Universiteit Leiden	0	0	0	32	28	25
Recht en ICT	Rijksuniversiteit Groningen	4	16	17	15	16	19
Informatierecht	Universiteit van Amsterdam	39	61	49	40	38	50
MLaw and Technology	Tilburg University	32	35	33	34	47	63
M Law and Politics of International Security	Vrije Universiteit Amsterdam	0	0	0	45	33	23
eerstejaars instroom	totaal	75	112	99	213	246	338

Bron: BronHO

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in Leeuwarden op grond van een interessepeiling onder studenten van relevante hbo en wo bacheloropleidingen. Aanvrager verwacht dat 45 studenten zullen instromen. De commissie acht deze prognose realistisch.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen track Governance & Law in Digital Society binnen de master Recht en Bestuur wordt afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte die bij criterium a is aangetoond, blijkt dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt bezien ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

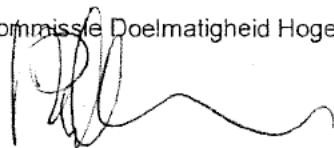
Aanvrager heeft een beschrijving geleverd van de inbedding in de bestaande kennisinfrastructuur. De track Governance & Law in Digital Society wordt gevestigd op de Campus Fryslân in Leeuwarden die de RUG sinds januari 2016 opbouwt. In Leeuwarden wordt samengewerkt met de aldaar gevestigde hogescholen en onderzoekscentra. Voor de onderhavige aanvraag is relevant dat de NHL sinds 2004 in Leeuwarden een onderzoeksgroep Cybersecurity heeft waaraan in januari 2017 1 hoogleraar, 1 postdoc en 5 promovendi verbonden zijn. Deze onderzoeksgroep is gelieerd aan de Thorbecke academie van de NHL waarbinnen de opleiding Integrale Veiligheid wordt gedoceerd. De onderzoeksgroep Cybersecurity beschikt over een goed kennisnetwerk en is betrokken bij de ontwikkeling van de track Governance & Law in Digital Society. Aanvrager heeft in Leeuwarden verder ontwikkelplannen voor een mastercollege met 3 bestaande masters, een honours master en zes nieuwe nog te ontwikkelen masteropleidingen en de verdere uitbouw van de Graduate & Research school. Dit initiatief bevat veel beloften, maar de opbouw verkeert nog in een pril stadium. Voor een wo masteropleiding is een academische onderwijs- en onderzoeksomgeving onontbeerlijk. Om die reden zal de commissie de ontwikkeling van een academische omgeving voor de track Governance & Law in Digital Society binnen de master Recht en Bestuur in Leeuwarden de komende 3 jaar nauwlettend volgen.

Vestiging van de track Governance & Law in Digital Society binnen de wo master Recht en Bestuur in de nevenvestiging Leeuwarden heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om een nevenvestiging van de wo master Recht en Bestuur in Leeuwarden te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 15 van de Beleidsregel.

pagina 6 van 7 Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 7.17 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Aan de hand van de criteria genoemd in artikel 15 eerste lid in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 worden voornemens tot het vestigen van (een deel van) een opleiding in een andere gemeente beoordeeld op doelmatigheid.

De nevenvestigingsplaats van een opleiding kan alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria in art. 15 lid 1 sub a en art. 15 lid 1 sub b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.